

**ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА»**

Факультет суспільних та прикладних наук

Кафедра іноземної філології та бізнес-комунікацій

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з методичної роботи
 Ярослав ШТАНЬКО
22 02 2025 р.

ПОРІВНЯЛЬНА ГРАМАТИКА

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Галузь знань:	03 Гуманітарні науки
Спеціальність:	035 Філологія
Освітньо-професійна програма:	«Англійська мова (переклад)»
Освітній рівень:	перший (бакалаврський)
Статус дисципліни:	обов'язкова
Мова викладання, навчання та оцінювання:	англійська

**Івано-Франківськ
2025**

РОЗРОБНИК:

кандидат філологічних наук, доцент,
завідувач кафедри іноземної
філології та бізнес-комунікацій

Василь БОЙЧУК

ЗАТВЕРДЖЕНО:

на засіданні кафедри іноземної філології та бізнес-комунікацій,
протокол №1 від 28.08. 2025 р.

Завідувач кафедри

Василь БОЙЧУК

УЗГОДЖЕНО:

Гарант ОП

Василь БОЙЧУК

СХВАЛЕНО:

на засіданні науково-методичної ради, протокол №1 від 29 серпня 2025 р.

e-mail	vasyl.m.boichuk@ukd.edu.ua
Номер аудиторії чи кафедри	202
Посилання на сайт	https://ukd.edu.ua/person/vasyl-boychuk
Сторінка курсу в СДО	https://online.ukd.edu.ua/course/view.php?id=3970

ВСТУП

Анотація навчальної дисципліни

«Порівняльна граматики» є однією з провідних теоретичних дисциплін лінгвістичного циклу, які вивчаються у вищому навчальному закладі. Предметом вивчення цієї дисципліни є принципи й закономірності побудови граматики сучасної англійської мови, морфологічних та синтаксичних одиниць, особливості їх функціонування порівняно з граматичною системою української мови.

Мета навчальної дисципліни – набуття студентами компетенцій стосовно основних принципів та закономірностей граматичної будови сучасної англійської мови в аспекті її структури та функціонування порівняно з українською, а також сучасних підходів до аналізу мовних одиниць та явищ; формування у слухачів науково-лінгвістичне мислення, вміння орієнтуватися у науковій лінгвістичній інформації, а також розуміння природи граматичних явищ та процесів.

Завдання дисципліни – ознайомити студентів з основними теоретичними положеннями про граматичну будову сучасної англійської та української мов з використанням сучасних лінгвістичних теорій, розвинути вміння використовувати знання з граматики мови для практичного використання англійської мови, оптимізувати вміння працювати з науковою лінгвістичною літературою та знаходити інформацію, що може бути використана як для лінгвістичного аналізу, так і перекладацької практики.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен **знати**:

- структурну організацію мови, зокрема її граматичну систему;
- спеціальну професійну термінологію й уміло послуговуватися нею для виконання фахових завдань;
- граматичну природу повнозначних і службових частин мови в українській та англійській мовах, методику встановлення ізоморфних та аноморфних явищ.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен **вміти**:

- на основі спостереження мовних фактів робити узагальнення про ті чи інші граматичні процеси сучасної англійської мови, порівнювати їх з аналогічними процесами української мови;
- надавати правильну теоретичну інтерпретацію мовним явищам;
- ілюструвати кожне теоретичне положення конкретними мовними прикладами;
- працювати з науковою лінгвістичною літературою;
- використовувати сучасні методи лінгвістичного аналізу для інтерпретації мовних явищ.

Професійні компетентності та результати навчання, яких набувають здобувачі освіти внаслідок вивчення навчальної дисципліни “Порівняльна граматики” (шифри та зміст компетентностей та програмних результатів навчання вказано відповідно до ОПП “Англійська мова (переклад)”,

введений в дію ЗВО “Університет Короля Данила” 30 червня 2019 року).

Шифр та назва компетентності	Шифр та назва програмних результатів навчання
ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.	ПРН 7. Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв’язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.
ФК 1. Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.	ПРН 8. Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мови і літератури, що вивчається, і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.
ФК 3. Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії мов, що вивчаються.	ПРН 12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.
ФК 8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв’язання професійних завдань.	ПРН 15. Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.
	ПРН 16. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, вміти застосовувати їх у професійній діяльності.
	ПРН 17. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв’язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Курс	третій (3)		
Семестр	п'ятий (5)		
Кількість кредитів ЄКТС	3		
Аудиторні навчальні заняття		денна форма	заочна форма
	лекції	14 (в годинах)	2 (в годинах)
	семінари, практичні	28 (в годинах)	6 (в годинах)
	лабораторні		
Самостійна робота		48 (в годинах)	82 (в годинах)
Форма підсумкового контролю	Екзамен (5 семестр)		

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни:

Попередні дисципліни	Наступні дисципліни
Вступ до мовознавства	Порівняльна стилістика
Практична граматики	
Практика мовлення	

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Перелік тем лекційного матеріалу

Lecture 1. Introduction to Contrastive Grammar. Basic Grammar Notions.

Lecture 2. Contrastive Morphology. The Noun and Adjective in English and Ukrainian.

Lecture 3. Numeral and Pronoun in English and Ukrainian. The Article.

Lecture 4. Functional Parts of Speech in English and Ukrainian.

Lecture 5. The Verb and Verbals in English and Ukrainian.

Lecture 6. Contrastive Syntax. Phrases in English and Ukrainian.

Lecture 7. Contrastive Pragmatics. Pragmatic types of sentences in English and Ukrainian.

Зміст семінарських (практичних) занять

Seminar 1. Introduction to Contrastive Grammar

1. Contrastive Grammar as a linguistic discipline.
2. Methodology of comparative grammar.

Seminar 2. Basic notions of Grammar.

1. Functions of language, language as a structure, the system of language, syntagmatic and paradigmatic relations, linguistic signs as units of two fold nature.

2. Types of Languages.

Seminar 3. Contrastive Morphology.

1. Morphemic structure of words.
2. The word and word-forming means.
3. Parts of speech.

Seminar 4. The Noun in English and Ukrainian.

1. General characteristics of the Noun.
2. Isomorphic classes of Nouns in the contrasted languages.
3. Categories of number, case and gender in the contrasted languages.

Seminar 5. The Adjective, Numeral and Pronoun in English and Ukrainian.

1. Classes and categories of the Adjective.
2. Typological features of the Numeral.
3. Pronouns in English/Ukrainian.

Seminar 6. The Article.

1. The status of the article.
2. The category of definiteness/indefiniteness.
3. Semantic structure of the article.
4. Articles as the Theme-and-Rheme markers.

Seminar 7. Functional Parts of Speech in English and Ukrainian.

1. Prepositions
2. Conjunctions
3. Particles
4. Interjections

Seminar 8. The Verb in English and Ukrainian.

1. General features of the Verb.
2. Grammatical categories of person, number and gender.
3. Grammatical category of Tense.
4. Grammatical category of Aspect.
5. Grammatical category of Voice.
6. Grammatical category of Order.
7. Grammatical category of Mood.

Seminar 9. Verbals in English and Ukrainian.

1. General characteristics of non-finite forms.
2. The Infinitive.
3. The Gerund.

4. The Present Participle.

5. The Past Participle.

Seminar 10. The Adverb and Stative in English and Ukrainian.

1. Adverbs and Statives in English and Ukrainian.

2. Statives and their Typological Characteristics.

Seminar 11. Contrastive Syntax. Phrases in English and Ukrainian.

1. Typological constants in the syntactic system.

2. Types of phrases in English and Ukrainian.

3. Phrases of subordination:

3.1. Noun phrases.

3.2. Verb phrases.

3.3. Adjective phrases.

Practical class 12. The Simple sentence in English and Ukrainian.

Practical class 13. The Composite Sentence in English and Ukrainian.

Practical class 14. Contrastive Pragmatics. Pragmatic types of sentences in English and Ukrainian.

Зміст самостійної роботи студентів

Розподіл годин, виділених на вивчення дисципліни “Ділова іноземна мова (за професійним спрямуванням)”

Найменування видів робіт	Розподіл годин	
	денна форма	заочна форма
Самостійна робота, год, у т.ч.:	18	48
Опрацювання матеріалу, викладеного на заняттях	10	12
Підготовка до практичних занять та контрольних заходів	4	12
Підготовка до поточного контролю	2	12
Опрацювання матеріалу, винесеного на самостійне вивчення	12	12

ПОЛІТИКА КУРСУ

Під час вивчення курсу студент повинен дотримуватись академічної доброчесності (див. [Положення про академічну доброчесність](#), затверджене наказом № 27/од від 05.10.2023).

Під час навчання студент повинен дотримуватись Кодексу корпоративної етики: прагнути до створення в університеті сприятливого етично-психологічного клімату та, дотримуватись духу університетського співтовариства, у своїй професійній, навчальній і громадській діяльності, що базується на принципах чесності, ввічливості, толерантності, добросовісності, відповідальності, шанобливості та справедливості.

Дистанційне навчання за потреби відбуватиметься на основі навчальної платформи Moodle, куди викладач завантажуватиме навчально-методичні матеріали, презентації та завдання для самостійного опрацювання.

Усі пропущені заняття, а також негативні оцінки студенти зобов'язані відпрацювати впродовж трьох наступних тижнів.

У разі недотримання цієї норми, замість “н” в журналі буде виставлено “0” (нуль балів), без права перездачі.

Студенти повинні мати оцінки з не менше 50% аудиторних занять.

Підсумкова оцінка в навчальному електронному журналі генерується автоматично.

До підсумкового контролю допускаються студенти, які за результатами поточного контролю отримали не менше 35 балів.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

При вивченні дисципліни застосовується комплекс методів для організації навчання студентів з метою розвитку їх логічного та абстрактного мислення, творчих здібностей, підвищення мотивації до навчання та формування особистості майбутнього фахівця в галузі культури і мистецтва.

Програмний результат навчання	Методи навчання	Метод оцінювання
ПРН 7. Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв’язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.	пояснювально-ілюстративний метод (розповідь, лекція, навчальна або методична література, словесні, наочні прийоми); репродуктивний метод (виконання практичних завдань, підготовка презентаційних матеріалів у встановленому форматі, застосування прийомів лінгвістичного аналізу, практичні методики); метод проблемного викладення (прийом	Поточний контроль (усний, письмовий, тестовий, самоконтроль). Підсумковий контроль (залік формі комп’ютерного тестування).
ПРН 8. Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мови і		

літератури, що вивчається, і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.	порівняння різних поглядів та підходів до вирішення проблеми, демонстрація способу розв'язання завдання); частково-пошуковий, або	
ПРН 12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.	евристичний метод (прийом наукового пошуку, активізації мислення, спонукання до пізнання); дослідницький метод (прийом самостійного опрацювання наукової літератури, джерел, прийом спостереження, методи синтезу та аналізу, індукції та дедукції)	
ПРН 15. Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів. ПРН 16. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності. ПРН 17. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної		

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Процедура проведення контрольних заходів, а саме поточного контролю знань протягом семестру та підсумкового семестрового контролю, регулюється «Положенням про систему поточного та підсумкового контролю оцінювання знань та визначення рейтингу студентів», яке розміщено на сайті університету в розділі «Публічна інформація»: <https://ukd.edu.ua/node/1149>

Фіксація **поточного** контролю здійснюється в “Електронному журналі обліку успішності академічної групи” на підставі чотирибальної шкали - “2”; “3”; “4”; “5”. У разі відсутності студента на занятті виставляється “н”. За результатами поточного контролю у Журналі, автоматично визначається підсумкова оцінка, здійснюється підрахунок пропущених занять.

Усі пропущені заняття, а також негативні оцінки студенти зобов'язані відпрацювати впродовж трьох наступних тижнів. У випадку недотримання цієї норми, замість “н” в журналі буде виставлено “0” (нуль балів), без права перездачі.

До підсумкового контролю допускаються студенти які за результатами поточного контролю отримали не менше 35 балів. Усі студенти, що отримали 34 балів і менше, не допускаються до складання підсумкового контролю і на підставі укладання додаткового договору здійснюють повторне вивчення дисципліни впродовж наступного навчального семестру.

Підсумковий контроль знань у формі екзамену (1 семестр) проводиться у вигляді комп'ютерного тестування. За результатами підсумкового контролю (диференційований залік/екзамен) студент може отримати 40 балів.

Студенти, які під час підсумкового контролю отримали 24 бали і менше, вважаються такими, що не здали екзамен/диференційований залік і повинні йти на перездачу.

Загальна семестрова оцінка з дисципліни, яка виставляється в екзаменаційних відомостях оцінюється в балах (згідно зі Шкалою оцінювання знань за ЄКТС) і є сумою балів, отриманих під час поточного та підсумкового контролю.

Шкала оцінювання знань за ЄКТС:

Оцінка за національною шкалою	Рівень досягнень, %
Національна диференційована шкала	
Відмінно	90 – 100
Добре	75 – 89
Задовільно	60 – 74
Незадовільно	0 – 59
Національна недиференційована шкала	
Зараховано	60 – 100
Не зараховано	0 – 59
Шкала ECTS	
A	90 – 100
B	83 – 89
C	75 – 82
D	67 – 74
E	60 – 66
FX	35 – 59
F	0 – 34

Студенти, які не з'явилися на екзамени без поважних причин, вважаються такими, що одержали незадовільну оцінку.

Об'єктивність процедур проведення контрольних заходів забезпечується відмежуванням результатів поточного контролю від результатів підсумкового контролю.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

Гладуш Н. Ф. Теоретична граматики англійської мови в таблицях : навч. посіб. Київ : ТОВ “ВТС Принт”, 2012. 188 с.

2. Гладуш Н. Ф., Павлюк Н. В. Contrastive Grammar: Theory and Practice : навч. посіб. К., 2019. 296 с.

Корунець І.В. Порівняльна типологія англійської та української мов (англ.

мовою): навчальний посібник. Вінниця: Нова книга, 2003. 464 с.

Левицький А. Е. Порівняльна грамати́ка англійської та української мов : підр. К. : Видавничо-поліграфічний центр “Київський університет”, 2008.

Karamysheva I. Contrastive Grammar of English and Ukrainian Languages. Third edition, revised. Vinnytsia : Nova Knyha Publishers, 2017.

Допоміжна література

Matthews P. H. Morphology, 2nd ed. I. Language. Morphology. Cambridge University Press 1974, 1991. 251 p.

Crystal D. The Cambridge Encyclopedia of the English Language. Cambridge : Cambridge Univ. Press, 1995.

Електронні інформаційні ресурси

Cambridge Dictionary. URL : <https://dictionary.cambridge.org/> (дата звернення 27.08.2025) (дата звернення 27.08.2025)

Glossary of Linguistic Terms. URL : <https://glossary.sil.org/term> (дата звернення 27.08.2025)